

מסורת הש"ס

(א) [ענין חוֹס' ערביִן ז': כדוּיָהּ מִי שְׁחָלוּן] (ז) כדכות (ז) כ"מ נט': פסחים קיד'. יבמות יד'. [עירובין ז'.] (א) [למקן ז': ע"ש, (ד) [למקן גז.], (ה) [לעיל מזכ': למקן גז.], (ו) י"א והל'. רש"י, (ז) ודף גד.], (ח) [שם לפנינו איחא וקילפו הסיד אכן בדף לו. (ט) [שבת קל': גדה ז'.], (י) [נדבאיתא כבכרות מט.], (כ) [ז"ל כמורא], (ל) עיין רש"י ורש"ל ובספר תפארת שמואל בשגות על רש"י, (מ) ר"מ מ"י, (נ) [ז"ל זי"ל].

הגהות הב"ח

(א) גפ' נטוּ צו חכמים שיעור מדקאמור נהנו בו חכמים שיעורו מכלל דמרינן: (ב) שם אלף איחא רובו (והאמר רבה וכו' דאפרוק אפרוק) תלמי' וז"צ ס"א והוהו שמואל תורבין הוושט ברובו הא דאקפול אקפולי הא דאינקוב אינקובי והאמר רבה צר צר חנה אמר שמואל סימנים שגדלדלו ציונן טרפה אמר צר שיש צריה דרב ארי' הסם דאפרוק אפרוק: (א) רש"י ד"ה טפח וכו' דקא סלקא אדעתיה דלא:

מוסף רש"י

אי כבית שמאי כקוליהן וכחומריהן. אי לענין טומאה לא חשיב לה חסרון בחוליא אחת, לענין טריפה ממי לאו חסרון הוא ואי כב"ה דלמיו חסרון הוא ליחסנה חסרון הכא והכא (ד"ה יד.). ניטל לחי התחתון. מעל הבשר והסימנים מחוברים כבשר (לקטון דד.). סימנים שגדלדלו. מתלוו כבמה מקומות ומחזירין כאן מעט וכאן מעט (ועי' חוב: בעיקר מקומות הכרה (לקטון ג.)).

שיטה מקובצת

(א) דהוו להו ב"ש לחומרא דאמרי עד שחסרו: **(ב)** ואת אמרת עד מקום שישעיר דהוא עד טוף הוושט כולו: **(ג)** סימנים היו כשנעקר הושט: **(ד)** כל חד וחד לפי קוטנו ובעל ה"ג מפרש: **(ה)** גבי תחולות כדי תפיסה כמלא בטרא: **(ו)** תימה הדיאק פשיטא ליה דהוריא טרפה הא על כרחין: **(ז)** כמו ברושט עצמו אלא ברובו וכמו כן נימא: **(ח)** ומיהו לספרים דגרסי מעיקרא לא קשיא הא דאנקוב אנקובי והא דאדלדול אדלדולי י"ל שיודע המקשן. וגיב כ"י מצאתי מונה בתוס' כ"י: **(ט)** גופיה אי טרפה הווי עיקור היכי משכחת לה:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל. מפרש צפ"ק דעירובין (דף ז'.).
בתרי חומרי דסתמן אהדדי כגון הך דשדרה וגולגולת דאפלוג בית שמאי ובית הלל לגבי אהל דהוו להו בית שמאי לחומרא אלאמרי עד שתחסר שתי חוליות מטמא צאהל ובית הלל לקולא

מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל עליו הכתוב אומר יִהְיֶהכֵסֶל בְּחוּשְׁךָ הוֹלֵךְ אֵלָא אי כבית שמאי כקוליהן וכחומריהן אי כבית הלל כקוליהן וכחומריהן הא גופא קשיא אמרת לעולם הלכה כדברי ב"ה והדר תני **(א)**כאן קודם בת קול כאן לאחר בת קול ואי בעית אימא אף לאחר בת קול **(ב)**ורבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול מכל מקום קשיא אמר רב טבות כולה כרב עבדא דכי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא תציתו להו להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דרב הכי אמר רב וושט נתנו [בו] חכמים שיעור **(א)** מכלל דתורבין הוושט לאו מקום שחיטה הוא וקאמר במשהו למעלה עד כמה אמר רב נחמן **(א)**עד כדי תפיסת יד למטה עד כמה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבובי יעד כדי שישעיר איני **(ב)**והאמר רבינא אמר גניבא משמיה דרב טפח בוושט סמוך לכרס זהו כרס הפנימי אמאי כי קא שחט בכרס קא שחט אימא טפח בכרס סמוך לוושט זהו כרס הפנימי איבעית אימא כי קאמר רב בתורא דמשעיר טפי אמר רב נחמן אמר שמואל יתורבין הוושט שניטל כולו מלחי כשר ותנא תונא **(ג)**ניטל לחי התחתון כשר מתקיף לה רב פפא והאיכא עיקור סימנים ולרב פפא קשיא מתניתין יניטל לחי התחתון כשר בשלמא מתניתין לרב פפא לא קשיא **י**הא דאיעקור איעקורי הא דאיגום איגומי מעילוי סימנים אלא לשמואל קשיא לא תימא כולו יאלא אימא רובו **(ד)** **(ה)**והאמר רבה בר בר חנה אמר שמואל יסימנים שגדלדלו ברובן טרפה אמר רב שישא בריה דרב אידי **י**הא דאקפל איקפולי **י**התם דאפרוק אפרוק: ופסוקת הגרגרת: תנא כמה פסוקת הגרגרת ברובה וכמה רובה רב אמר רוב

מד.

ורבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול. תימה דקיימא לן כבית הלל משום צת קול וקיימא לןט) דרבי אליעזר שמותי הוא ולא חיישין צבת קול שפסק כוותיה בפרק הזהב (צ"מ דף נט.): ויש לומר דשאני התם שלא יצתה אלא לכדווי דרבי אליעזר דאמר מן השמים יורכחו ועוד דצת קול דבית הלל מסייע קרא דכתיב (שמות כג) אחרי רבים להטות דבית הלל רוצא הוו אלא דמעיקרא מספקא לן משום דבית שמאי מחודדין טפי אלל צת קול דרבי אליעזר רצנן דפליגי עליה הוו רוצא ואס תאמר אמאי קאמר הכא הא מני רבי יהושע היא דאמר אין משגיחין צבת קול הא איכו לא קאמר אלא אענבאל דרבי אליעזר דאנן נמי לא קיימא לן צבת קול דרבי אליעזר וי"ל דכיון דקאמר לא צשמים אחי משמע דלית ליה דצטום דוכתא אין משגיחין צבת קול: **בבלי** **ברב עבדא**. והא דאמרינן לעיל רמינן עליה חומרי דרב וחומרי דשמואל היינו למאי דס"ד והוה מני למימר כולה כשמואל עבדא דלאו מקום שחיטה הוא ואסר נמי צהגרים שליש ושחט שני שליש אלא נקט כרב משום דקיי"ל כרב באיסורי': **בדקאמר** נתנו בו חכמים שיעור **בא**. ולא צעי למימר דנתנו צו שיעור למטה דמדלא פירש דבריו מסתמא צין למעלה צין למטה קאמר: **בבב** **תפיסת יד**. פירש צקינטרס ארצע אלצעות תימה דצעוף מאי ופירש רצינו יצחק צן רצינו מאיר ארצע אלצעות צרחמים גדולים מכאן ואילך כל חד וחד לפי יזמה שהוא גדול וצה"ג מפרש כדי תפיסת יד כדנקיט איניש צשתי אלצעותיו ודצרייה דברי קבלה ויש לסמוך עליהם והאי דקרי לקמן (דף ז') גצי לחולות **א** צתפיסת יד כמלא צנדא **א** דתורא דהיינו ארצע אלצעות התם נקט כדי תפיסה סתם אלל הכא כדי תפיסת יד קאמר דמשמע כדי שיוכל לתפוס צשתי אלצעות ואפי' כל שהוא:

א **והאיכא** **עיקור סימנים**. לפירוש הקונטרס דפ"ק (לעיל ב.) דצעיקור סימנים הויא טרפה תימה **א** דהכי פשיטא ליה דהויא טרפה על כרחך אינה נטרפה צתורבין הוושט צנקב צעלמא כמו צוושט עצמו **א** וכמו כן נימא דניטל כולו כשרה וכי תימא דצצירא ליה דלא גרע משמוטת הגרגרת שהיא טרפה זהו דוחק גדול ועוד דקא משני דצרוצו כשרה אף על פי דפסוקת הגרגרת תנן צרוצו טרפה ולפירוש הלכות גדולות פריך שפיר והא איכא עיקור סימנים אף ע"ג דלא הויא טרפה בצמוטה זו מ"מ צמה יכשר כיון דאין לו היתר בצחיטה ומיהו קשה לפי ה"ג דמאי פריך והאמר רבה צר צר חנה סימנים שגדלדלו צרוצן טרפה לפי המקשן תקשה ליה ארצה צר צר חנה גופיה דאי טרפה הויא צהכי אס כן מהו עיקור דקיימא לן דלא הויא טרפה אלל שאין שחיטה מועלת צו **א** ומיהו ספרים דגרסי מעיקרא לא קשיא **א** (הא דאקפל אקפולי) והא דאדלדול אדלדולי **א** וי"ל שיודע המקשן כדמסיק לצסוף דרצה צר צר חנה איירי דאיפרוק אפרוקי צצח כאן מעט וכאן מעט דלא הדרא צריא והוי טרפה ועיקור סימנין דלא הוי טרפה דאקפול אקפולי צצחת מעל הצשר ומ"מ פריך מדלדול דרצה צר צר חנה אלשון דלדול שהזכיר המתרגם וחזר ומפרש לו דלדולו שאמרתי

אינו כשל רצה צר צר חנה והא אמר שמואל צרוצו לא קשיא הא דאנקוב אקפולי קשה וכן קשה לפירוש רצינו חננאל דמפרש דאפרוק איפרוקי שנפרדו הסימנין זה מזה ליכא למימר שהמקשן היה יודע האמת דא"כ לא הוה פריך מידי וי"ל דכי פריך מרצה צר צר חנה הוה מני למימר וליעטמין תקשה לך דרצה צר צר חנה גופיה אי טרפה הויא עיקור **א** סימנים היכי משכחת לה: היכי

עין משפט ור מצה

ל א ב מיי פ"א מהל' שחיטה הל' ו וכפי' צה"ג סוג עשין סג טוש"ע וי"ד סי' כ טע"י ז: לח ג מיי שם פ"ט הל' כא ועי' היטב ככ"מ סגמ שם טוש"ע וי"ד סי' כד טע"י טז: לש ד ה מיי שם פ"ח הל' גכ סגמ שם טוש"ע וי"ד סימן לג טע"י ה:

ב ו מיי שם פ"ט הא כא ועיין ככ"מ סגמ שם טוש"ע שם סי' כד טט"ז: **בא** ז ח מיי שם סגמ שם טוש"ע וי"ד שם שם ופי' לג טע"י י':

תורה אור השלם

י. החכם עיניו בראשו ונבסיל בושך חולך וידעתי גם אני שמקרה אחר יקרה את בלם: קהלת ב יד

רבינו גרשום

ור' יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול כבבא מצינא פרק הוזהב: לא תציתו להני כללי דכייל יהודה אחי משמע דרב כו' דהכי סבירין מה דאיתמר תורבין הושט רב אמר במשהו מקום שחיטה הוא רב יהודה היא דאמר משמיה דרב: למעלה עד כמה עד מקום תפיסת יד קרוב לראש והויאר כשר לשחיטה: עד מקום שישעיר מקום יש בכרס שכולגין אותו מפני השער שמוגדירן. ואיכא דגרסי יסעיר לשון רגועיר בלע"ז וכוין: והא רבינא אמר גביא משמע דרב טפח בושט כו' והיאך אמרת דכשר לשחוט עד מקום שישעיר: ואיבעית אימא כי איתמר ההיא דרב כו' כלומר לעולם עד מקום שישעיר ומה דאמרת טפח בושט סמוך לכרס זהו כרס הפנימי: בתורא דנפיש שעתייה אבל בכמהה בינונית חשוב ורשט: תורבין הושט שניטל כולו מלחי כשר כלומר מבלעתא: הא דאיתעקור איתעקורי כלומר איתעקור איתעקורי איכא ודאי עיקור סימנין אבל איגום איגומי. כלומר שנחתך מעילוי סימנין ליכא עיקור סימנין. אלא לשמואל קשיא לשמואל דאמר שנטל כולו מלחי. והאיכא עיקור סימנין לא קשיא **(א)** התם דאינקוב אינקובי כלומר מה דאמר שמואל ברובו טרפה דאינקוב אנקובי הכא דאמר כשר דאידלדל אידלדולי כלומר שלא ינקבו אלא נדלדלו ברובא: התם דאיתפרין איתפרוקי. כלומר שנתפרקו הסימנין עצמן [טרפה] והא דאמרינן שגדלדלו ברובן [כשרה] שגדלדלו מן הלחי ולא נתפרקו:

(א) גיפת רצינו היא כמו גי' ה"א שהיא ה"ח' כאן כהגהותיו דגרסי והאמר שמואל תורבין הושט ציונו הא דאנקוב וכו'.